

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας
(άρθρο 279 ν. 3463/2006)

Αριθμός Εγκυκλίου

10792

Α.Π.:

43858/27.05.2024

ΑΔΑ:

Ψ97046ΜΤΛ6-Η14

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

1. Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας	4
Α. Έγχαρτη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.....	4
Β. Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας	6
2. Γενικότερα θέματα	7
3. Προστασία διοικούμενου	8
Α. Προηγούμενη ακρόαση	8
Β. Άσκηση Διοικητικής Προσφυγής	9
4. Τελικές επισημάνσεις	10
Παράρτημα: Ισχύουσα νομοθεσία	12

Εισαγωγή

Ως κατοικία ορίζεται¹ ο τόπος της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης ενός προσώπου, ο τόπος δηλ. τον οποίο το πρόσωπο έχει καταστήσει, σύμφωνα με τη βούλησή του, σταθερό κέντρο των βιοτικών του σχέσεων. Η κατοικία, επομένως, συνιστά τον ιδιαίτερο δεσμό ενός προσώπου με έναν τόπο και εμπεριέχει αφενός το αντικειμενικό στοιχείο της πραγματικής εγκατάστασης στον τόπο αυτό, αφετέρου το υποκειμενικό στοιχείο της πρόθεσης ο τόπος αυτός να καταστεί επίκεντρο των δραστηριοτήτων του.

Έτσι για την απόκτηση κατοικίας κατά τα ανωτέρω απαιτούνται:

- α) το υλικό στοιχείο της πραγματικής εγκατάστασης σε ορισμένο τόπο, η οποία συνάγεται από κάποιες πράξεις του προσώπου, όπως λόγου χάριν από τη διατήρηση οικείας, από την εργασία, την επαγγελματική δραστηριότητα, κλ.π
- β) το βουλευτικό στοιχείο της μόνιμης εγκατάστασης, δηλ. η πρόθεση του προσώπου να χρησιμοποιήσει αυτόν τον τόπο ως κέντρο των βιοτικών του σχέσεων προς μόνιμη και σταθερή για ορισμένο ή αόριστο χρόνο παραμονή στο συγκεκριμένο τόπο.

Η κατοικία διέπεται περαιτέρω από την αρχή της αποκλειστικότητας, καθώς κανένας δεν μπορεί να έχει συγχρόνως περισσότερες από μία κατοικίες², και αντιδιαστέλλεται από τη διαμονή η οποία έχει στενότερη έννοια, καθώς ορίζεται ως ο τόπος όπου ένα πρόσωπο βρίσκεται προσωρινά, χωρίς την πρόθεση μόνιμης εγκατάστασης.

Ειδικότερα ως κύρια εγκατάσταση θεωρείται ο τόπος της οικογενειακής εγκατάστασης (εστίας), ο οποίος ενέχει το στοιχείο της σταθερότητας³ χωρίς να αποκλείεται η άσκηση επαγγέλματος σε άλλο τόπο⁴.

Εφόσον προκύπτει μόνιμη εγκατάσταση, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου, όπου απαιτείται, αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 279 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ, κυρωτ. ν.3463/2006, Α' 114), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η παροχή των κατευθύνσεων εκείνων που θα διευκολύνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες στην έκδοση των βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας.

¹ Άρθρο 51 του Αστικού Κώδικα (ΑΚ, πδ 456/1984, [Α' 164](#)). Η ισχύουσα νομοθεσία παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου.

² Άρθρο 51 του ΑΚ.

³ [ΣτΕ 1865/2002](#).

⁴ [ΣτΕ 1331/2004](#).

1. Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας (άρθρο 279 του ΚΔΚ) αποτελεί εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη⁵ από την οποία επέρχονται συγκεκριμένες έννομες συνέπειες και εκδίδεται από τον Δήμαρχο, στην εδαφική περιφέρεια του οποίου ο αιτών έχει τη μόνιμη κατοικία. Χορηγείται είτε έγχαρτα, από την αρμόδια υπηρεσία, είτε ηλεκτρονικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- ΕΨΠ)⁶. Ο δήμαρχος (άρθρο 58, παρ. 1 του ν. 3852/2010), μπορεί να αναθέτει την υπογραφή της σε άλλα πρόσωπα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 88 του ΚΔΚ⁷, ή μπορεί να τη μεταβιβάζει επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν.3852/2010.⁸

Α. Έγχαρτη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

Στη διαδικασία της έγχαρτης χορήγησης της Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας ο ενδιαφερόμενος πολίτης κατά κανόνα:

- i. υποβάλλει αίτηση στο πρωτόκολλο του Δήμου για τον οποίο επιθυμεί να εκδοθεί η Βεβαίωση,
- ii. προσκομίζει, ταυτόχρονα, αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) του οικονομικού έτους που προηγείται ή ταυτίζεται με αυτό της αίτησης⁹.

Κατ' εξαίρεση, μόνο εάν η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί αιτιολογημένα¹⁰ βάσει του ανωτέρω δικαιολογητικού, εάν δηλαδή η διεύθυνση κατοικίας που

⁵ [ΣτΕ 1113/2008](#), [ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ \(ΑΚΥΡ\) 287/2014](#).

⁶ Σχ. η αρ. 602/26.2.2024 ([Β' 1460](#)) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα «Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ)».

⁷ Η απόφαση εξουσιοδότησης υπογραφής που εκδίδεται βάσει του άρθρου 88 του ΚΔΚ έχει κανονιστικό χαρακτήρα και ως κανονιστική πράξη εξακολουθεί να ισχύει μέχρι να καταργηθεί με μεταγενέστερη όμοια απόφαση. Η δε χρονική ισχύς της δε συνδέεται με το πρόσωπο του εξουσιοδοτούντος ή του εξουσιοδοτούμενου οργάνου, **εκτός αν έχει δοθεί η εξουσιοδότηση ρητά σε συγκεκριμένο πρόσωπο** ([ΣτΕ 194/1983](#)).

⁸ Βλ. υποσημείωση 5 της υπ' αριθμ. 1333/ απ 110822/ 27.12.2023 ([ΑΔΑ: ΨΠΒΖ46ΜΤΛ6-Ρ90](#)) εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Αντιδήμαρχοι».

⁹ Σύμφωνα εξάλλου με τα διαλαμβανόμενα στην αρ. 198/17088/22.02.2024 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών ([ΑΔΑ: ΨΒ9Ω46ΜΤΛ6-ΒΑΒ](#)), με θέμα « Παροχή διευκρινίσεων για τις μεταδημοτεύσεις λόγω υποψηφιότητας στις εκλογές της 8^{ης} Οκτωβρίου 2023» για τη μεταδημοτέυση λόγω διετούς μόνιμης κατοικίας, η διετής διαμονή πρέπει να αποδεικνύεται ως την ημερομηνία αίτησης του ενδιαφερόμενου πολίτη. Σύμφωνα, εξάλλου, με την [ΣτΕ1331/2004](#), η διετία της μόνιμης κατοικίας στον δήμο όπου ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να μεταδημοτεύσει δεν απαιτείται να είναι αδιάλειπτη.

αναγράφεται στο έντυπο Ε1 αναφέρεται σε άλλον δήμο από αυτόν από τον οποίο αιτείται την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, η πραγματική εγκατάσταση αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο με την κατάθεση στο Δήμο κάθε άλλου πρόσφορου αποδεικτικού μέσου.

Επισημαίνεται ότι **η έννοια του πρόσφορου μέσου δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια**, καθώς σε αυτήν εμπίπτει οτιδήποτε μπορεί να αποδείξει την μόνιμη κατοικία του ενδιαφερόμενου, όπως ενδεικτικά τα αναγραφόμενα στο νόμο δικαιολογητικά (λογαριασμό σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμό ύδρευσης ή φυσικού αερίου). Σε καμία περίπτωση η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο.

Εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών¹¹ από την υποβολή της αίτησης και της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) και των απαιτούμενων δικαιολογητικών (για την κατ' εξαίρεση διαδικασία), ο δήμαρχος¹² εξετάζει τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά και αποφαινεται για το αίτημα, είτε θετικά, χορηγώντας τη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, είτε αρνητικά, απορρίπτοντας την αίτηση του πολίτη. Η σχετική απόφαση του δημάρχου εκδίδεται οποτεδήποτε εντός της 10ήμερης προθεσμίας και κοινοποιείται αυθημερόν στον ενδιαφερόμενο.

Στην περίπτωση άρνησης χορήγησης της βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας απαιτείται η παράθεση ειδικής αιτιολογίας, θα πρέπει δηλ. να παρατίθενται συγκεκριμένα στοιχεία και δεδομένα βάσει των οποίων σχηματίστηκε η κρίση ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έχει τη μόνιμη εγκατάστασή του στον συγκεκριμένο δήμο. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που η δεκαήμερη προθεσμία, κατά την οποία ο δήμαρχος έχει τη δυνατότητα είτε να χορηγήσει είτε να απορρίψει αιτιολογημένα τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας παρέλθει άπρακτη, η

¹⁰ Ο ενδιαφερόμενος στην αίτησή του αναφέρει τον λόγο γιατί δεν ταυτίζεται ο Δήμος της κατοικίας που αναγράφεται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1).

¹¹ Η προθεσμία εκκινεί από την επόμενη ημέρα από την υποβολή της αίτησης. Έτσι, εάν ο ενδιαφερόμενος υποβάλει στο Δήμο Χ την αίτηση και τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Έντυπο Ε1) στις 1^η Μαρτίου 2024, η 10ήμερη προθεσμία άρχεται στις 2 Μαρτίου 2024 και λήγει στις 11 Μαρτίου 2024. Εάν μέχρι και τις 11 Μαρτίου 2024 δεν απορριφθεί αιτιολογημένα η αίτηση, τότε εκδίδεται υποχρεωτικά από τον Δήμο στις 12 Μαρτίου 2024 και ισχύει μέχρι τις 12 Ιουνίου 2024.

¹² Ή ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος, σε περίπτωση μεταβίβασης αρμοδιότητας, ή ο αρμόδιος υπάλληλος, σε περίπτωση εξουσιοδότησης υπογραφής.

βεβαίωση χορηγείται υποχρεωτικά στον ενδιαφερόμενο¹³, χωρίς να καταλείπεται πλέον η δυνατότητα στον δήμαρχο να απορρίψει την αίτηση του.¹⁴

Σημειώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να υποβάλλει νέα αίτηση, στον ίδιο ή σε διαφορετικό δήμο, πριν τη διεκπεραίωση της αίτησής του.

Η εκδοθείσα βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ισχύει για τρεις (3) μήνες από την έκδοσή της¹⁵ και η καταληκτική ημερομηνία ισχύς της αναγράφεται υποχρεωτικά στο σώμα της χορηγηθείσας Βεβαίωσης.

Β. Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

Ο ενδιαφερόμενος πολίτης μπορεί να αιτηθεί ηλεκτρονικά την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ-gov.gr), αναζητώντας την υπηρεσία μέσω της διαδρομής [Πολίτης και καθημερινότητα / Διεύθυνση κατοικίας και επικοινωνίας / Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας](#) ή πληκτρολογώντας «Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας» στην αναζήτηση.

Για να αιτηθεί οι ενδιαφερόμενος ηλεκτρονικά τη βεβαίωση, ο δήμος της μόνιμης κατοικίας του θα πρέπει να έχει ενταχθεί στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη (ΕΨΠ-gov.gr). Η λίστα με τους ενταγμένους στο gov.gr Δήμους βρίσκεται εδώ: <https://aitiseis-dhmoi.services.gov.gr/dhmoi/>

Αφού ο ενδιαφερόμενος αυθεντικοποιηθεί με την χρήση των προσωπικών του κωδικών πρόσβασης στο Taxisnet, επισυνάπτει το αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) του τελευταίου οικονομικού έτους. Επιπρόσθετα, εάν δεν αποδεικνύεται η διεύθυνση της κατοικίας του από το Ε1, πρέπει να επισυνάψει άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, όπως πρόσφατο λογαριασμό ΔΕΚΟ (ενδεικτικά λογαριασμό σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμό ηλεκτροδότησης, λογαριασμό ύδρευσης ή φυσικού αερίου).

¹³ Στην περίπτωση αυτή, η Βεβαίωση θα φέρει ημερομηνία χορήγησης την επόμενη ημέρα που παρήλθε άπρακτη η 10ήμερη προθεσμία, δηλ στο παράδειγμά μας της υποσημείωσης 10, η 12^η Μαρτίου 2024.

¹⁴ Σε περίπτωση επομένως που ο Δήμος ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να του προσκομίσει και άλλα δικαιολογητικά, η 10ήμερη προθεσμία δεν διακόπτεται ούτε αναστέλλεται. Προτείνεται, προς αποφυγή εξάντλησης της 10ήμερης προθεσμίας με αποτέλεσμα την υποχρεωτική έκδοση της Βεβαίωσης, η απόρριψη της αίτησης του ενδιαφερομένου, ώστε να προσκομισθούν τα αιτούμενα δικαιολογητικά, με αποτέλεσμα την έναρξη νέας 10ήμερης προθεσμίας για τον έλεγχό τους από το Δήμο.

¹⁵ Άρθρο 5, παρ. 6 της αρ. 602/26.02.2024 ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών.

Η έκδοση της βεβαίωσης ή η αιτιολογημένη απόρριψη της αίτησης πραγματοποιείται από τον δήμο κατοικίας του μέσα σε δέκα (10) ημέρες και αποστέλλεται στη Θυρίδα του στο <https://my.gov.gr/>. Για την έκδοση ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται επίσης με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) και με γραπτό μήνυμα (sms).

Εάν παρέλθει το διάστημα των δέκα (10) ημερών χωρίς να λάβει απάντηση από τον δήμο, μπορεί να συνδεθεί ξανά στην εφαρμογή και εφόσον πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, να εκδώσει την βεβαίωση μόνιμης κατοικίας σε πραγματικό χρόνο (online).

2. Γενικότερα θέματα

Για την πληρότητα της ενημέρωσης των υπηρεσιών και των ενδιαφερομένων επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας **δεν τίθεται κάποιο συγκεκριμένο χρονικό όριο προηγούμενης πραγματικής εγκαταστάσεως του ενδιαφερομένου στον δήμο στον οποίο επιθυμεί να κατοικεί αυτός μόνιμως¹⁶.**
- Ο δήμαρχος εκδίδει βεβαίωση μόνιμης κατοικίας για όλους όσους, το χρόνο υποβολής της αίτησης κατοικούν μόνιμα στον δήμο, ανεξαρτήτως της δημοτικότητάς τους, της εθνικότητάς τους ή άλλου προσδιοριστικού της προσωπικότητάς τους στοιχείου.
- Τα θέματα που διέπουν τη μόνιμη κατοικία προσώπου το οποίο είναι ανήλικο, ρυθμίζονται από το άρθρο 56ΑΚ. Λαμβανομένων υπόψη των ρυθμίσεων στο άρθρο αυτό, και με την προϋπόθεση προσκόμισης των απαραίτητων δικαιολογητικών, είναι δυνατή η εγγραφή ανήλικου τέκνου στη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας του γονέα, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση.
- Αν δεν μπορεί να αποδειχθεί η κατοικία του προσώπου, επειδή δεν έχει υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Έντυπο 1) ή δεν έχει στο όνομά του κάποιον από τους αναφερόμενους λογαριασμούς,¹⁷ κατοικία θεωρείται ο τόπος διαμονής του¹⁸. Η διαμονή του, όμως, πρέπει να αποδειχτεί, κατά τη διατύπωση του νόμου «με κάθε

¹⁶ Βλ ενδεικτικά την [ΣτΕ 649/2016](#). Όπως είναι η περίπτωση κατοίκου εξωτερικού που μένει κατά διαστήματα στην Ελλάδα, στον οποίο μπορεί να χορηγηθεί Βεβαίωση Μόνιμης Κατοικίας κατά την διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα εγκύκλιο.

¹⁷ Όπως είναι η περίπτωση φιλοξενίας φοιτητή σε κατοικία άλλου προσώπου.

¹⁸ Άρθρο 53 ΑΚ.

πρόσφορο μέσο», η προσφορότητα του οποίου τελεί στην αιτιολογημένη κρίση του Δημάρχου.

- Το γεγονός ότι ο αιτών διαβιβεί σε σκηνή ή παρόμοιου τύπου κατάλυμα, δεν κωλύει την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, εφόσον αποδεικνύεται, κατά την κρίση του δημάρχου, η πραγματική εγκατάσταση του ενδιαφερόμενου στο δήμο, καθώς και η πρόθεση του να καταστήσει τον τόπο αυτό κέντρο των βιοτικών του σχέσεων.
- Η εκδοθείσα βεβαίωση μόνιμης κατοικίας αναφέρεται στον χρόνο υποβολής της αίτησης και η χρονική διάρκεια ισχύος της, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι τρεις (3) μήνες. Στην περίπτωση που από ειδικότερες διατάξεις απαιτείται να βεβαιωθεί η μόνιμη κατοικία για παρελθόντα έτη, ο δήμαρχος, εφόσον κρίνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις, μπορεί να εκδώσει βεβαίωση για παρελθόντα χρόνο.
- Η αίτηση του ενδιαφερόμενου δεν απαιτείται να υποβληθεί αυτοπροσώπως από τον ενδιαφερόμενο στον Δήμο για τον οποίο αιτείται την έκδοση Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας, αλλά μπορεί να υποβληθεί μέσω ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μέσω εξουσιοδότησης και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών¹⁹.
- Επίσης για τη διαδικασία έκδοσης της Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας μπορείτε να συμβουλευτείτε το ΜΙΤΟΣ (Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών): [Βεβαίωση Μόνιμης Κατοικίας](#) (αριθμός διαδικασίας: 874774).

3. Προστασία διοικούμενου

A. Προηγούμενη ακρόαση

Ο Δήμος πριν απορρίψει την αίτηση του ενδιαφερόμενου με παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά γεγονότα, οφείλει να τον καλέσει σε προηγούμενη ακρόαση, σύμφωνα με τα άρθρα 20 παρ. 2 του Συντάγματος και 6 του κυρωθέντος με το ν.2690/99 ([Α' 45](#)) Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

Ακολούθως, πριν από την ανάκληση της Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας, η οποία δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά γεγονότα ο ενδιαφερόμενος πρέπει να κληθεί σε προηγούμενη

¹⁹ ΔΙΑΔΠ/Α/13190/02/16.7.2002 ([Β' 896](#)), όπως ισχύει.

ακρόαση, σύμφωνα με τα άρθρα 20 παρ. 2 του Συντάγματος και 6 του κυρωθέντος με το ν.2690/99 ([Α' 45](#)) Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Ο ενδιαφερόμενος θα κληθεί στις ανωτέρω περιπτώσεις, να εκφράσει τις απόψεις του περί του εάν και κατά πόσον ο Δήμος είχε καταστεί σύμφωνα με την πραγματική του βούληση, κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο έκδοσης της βεβαίωσης, το σταθερό κέντρο των βιοτικών του σχέσεων και της οικογενειακής του εγκατάστασης, κατά το άρθρο 51 του Αστικού Κώδικα.²⁰

Β. Άσκηση Διοικητικής Προσφυγής

Όπως, έχει ήδη κριθεί²¹, οι βεβαιώσεις μόνιμου κατοικίας που εκδίδονται από τον Δήμαρχο αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Η εκτελεστότητα συνδέεται με το γεγονός ότι η διαπίστωση περί της μόνιμου κατοικίας προσώπου σε ορισμένο Δήμο συνδέεται κατά νόμον με την επέλευση συγκεκριμένων εννόμων συνεπειών.²² Στο πλαίσιο αυτό επομένως η αποδεικτική δύναμη της ως άνω βεβαίωσης μπορεί να αμφισβητηθεί²³.

Κατά της απόφασης, λοιπόν, του δημάρχου με την οποία απορρίπτεται η αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας ο αιτών μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη, με αντικείμενο την ανάκληση ή τροποποίηση της. Επίσης, μπορεί να ασκήσει ειδική διοικητική προσφυγή για έλεγχο νομιμότητας εντός δέκα πέντε (15) ημερών, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν.3852/2010, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α.²⁴ Τέλος, μπορεί να προσβάλλει την απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του ΚΔΚ.

Τέλος, οι αιτήσεις ακυρώσεως κατά διοικητικών πράξεων που αφορούν την εφαρμογή των περί βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας διατάξεων, οι οποίες εντάσσονται στη νομοθεσία περί Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, υπάγονται πλέον στην αρμοδιότητα των διοικητικών εφετείων²⁵, οι αποφάσεις των οποίων δεν υπόκεινται σε έφεση²⁶.

²⁰ [ΣΤΕ 1330/2008](#).

²¹ [ΣΤΕ 1113/2008](#).

²² [ΣΤΕ 4221/2009](#).

²³ [ΔΕΦ ΑΘΗΝΩΝ \(ΑΚΥΡ\) 287/2014](#).

²⁴ Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ως Επόπτης Ο.Τ.Α. νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 5027/2023 ([Α' 48](#)).

²⁵ [ΣΤΕ 1960/2020](#).

²⁶ [ΣΤΕ 1101/2019](#), [2258/2011](#), σκ. 7)

4. Τελικές επισημάνσεις

Η έκδοση βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας είναι αρμοδιότητα του δημάρχου του δήμου κατοικίας του ενδιαφερόμενου, ο οποίος θα κρίνει, βάσει των προσκομισθέντων από τον ενδιαφερόμενο πολίτη δικαιολογητικών (και με ίδια μέσα όπως η Δημοτική Αστυνομία²⁷) αν προκύπτει πραγματική εγκατάσταση του ενδιαφερόμενου στον δήμο, καθώς και η πρόθεση του να καταστήσει τον δήμο αυτόν κέντρο των βιοτικών του σχέσεων.

Ειδικότερα ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη χορήγηση Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας και αφορούν ατομικές περιπτώσεις θα αντιμετωπίζονται από την οικεία υπηρεσία του Δήμου, σε συνεργασία ενδεχομένως με τους νομικούς συμβούλους του δήμου, στο πλαίσιο των οικείων διατάξεων και των γενικών οδηγιών που παρέχονται με τη παρούσα εγκύκλιο από το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο παρέχει κατευθύνσεις για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, χωρίς να υπεισέρχεται στην εξέταση ατομικών υποθέσεων.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε:

Α. Για θέματα που αφορούν την έκδοση έγχαρτης βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr, καθώς και στους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Τμήμα Οργάνωσης Τ.Α. Α΄ Βαθμού:

10

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	2131364337
Αντωνίου Δημήτρης	2131364346
Γαλάνης Κώστας	2131364348
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	2131364332
Νάσαινα Δέσποινα	213 136 4378
Ντάβα Ρένια	2131364027
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

²⁷ Άρθρο 3, παρ1στ του ν.5003/2022 (Α΄ 230): «στ. διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής του άρθρου 2 του α.ν. 263/1968 (Α΄ 12), και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικία.»

Β. Για θέματα που αφορούν την ηλεκτρονική έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email): govgrthyrides@mindigital.gr

Γ. Για θέματα που αφορούν την ηλεκτρονική εφαρμογή gov.HUB, στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος.

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, <https://www.ypes.gr/apokentromeni-dioikisi-aytodioikisi/thesmika-themata-organosis-kai-leitourgias-dimon>

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Αποδέκτες

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
2. Δήμοι της Χώρας

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
1. Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης
4. Διευθύνσεις Υπουργείου Εσωτερικών

Παράρτημα: Ισχύουσα νομοθεσία

Άρθρο 51 Αστικού Κώδικα Κατοικία

Το πρόσωπο έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασής του. Κανένας δεν μπορεί να έχει συγχρόνως περισσότερες από μία κατοικίες. Για τις υποθέσεις που αναφέρονται στην άσκηση του επαγγέλματος λογίζεται ως ειδική κατοικία του προσώπου ο τόπος όπου ασκεί το επάγγελμά του.

Άρθρο 52 Αστικού Κώδικα

Η κατοικία διατηρείται ωσότου αποκτηθεί νέα.

Άρθρο 53 Αστικού Κώδικα

Αν δεν μπορεί να αποδειχθεί η τελευταία κατοικία του προσώπου, ως κατοικία θεωρείται ο τόπος της διαμονής του.

Άρθρο 54 Αστικού Κώδικα Κατοικία νόμιμη

Αυτοί που έχουν διοριστεί σε ισόβια δημόσια υπηρεσία έχουν κατοικία τον τόπο όπου υπηρετούν.

Άρθρο 56 Αστικού Κώδικα

Ο ανήλικος που τελεί υπό γονική μέριμνα, έχει κατοικία την κατοικία των γονέων του ή του γονέα που ασκεί μόνος του τη γονική μέριμνα. Αν τη γονική μέριμνα ασκούν και οι δύο γονείς, χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία την κατοικία του γονέα με τον οποίο διαμένει.

Η επίδοση εγγράφων που αφορούν το τέκνο γίνεται στην κατοικία του γονέα με τον οποίο διαμένει ή του τρίτου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, υποχρεώνεται άμεσα να ενημερώσει τον άλλο γονέα σχετικά με την επίδοση και το περιεχόμενο των εγγράφων που το αφορούν.

Ο ανήλικος που τελεί υπό επιτροπεία ή όποιος τελεί υπό πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση, έχει κατοικία την κατοικία του επιτρόπου ή του δικαστικού συμπαραστάτη του.

Άρθρο 279 του ΚΔΚ²⁸**Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας**

Για την απόδειξη της ιδιότητας μόνιμου κατοίκου, όπου απαιτείται, εκδίδεται βεβαίωση μόνιμου κατοικίας έγχαρτα από τον δήμαρχο ή ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - gr -ΕΨΠ), μετά από έγχαρτη ή ηλεκτρονική αίτηση εκ μέρους του ενδιαφερομένου και προηγούμενη αυθεντικοποίησή του, με τη χρήση των κωδικών- διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (taxisnet). Με την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος καταθέτει ή αναρτά στην ειδική εφαρμογή της ΕΨΠ αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1). Εάν, αιτιολογημένα, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από το ανωτέρω δικαιολογητικό, αποδεικνύεται, εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στον δήμο, από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο (όπως λογαριασμό σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμό ύδρευσης ή φυσικού αερίου). Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Τα στοιχεία της διεύθυνσης κατοικίας αντλούνται από το φορολογικό μητρώο που διαχειρίζεται η ΑΑΔΕ μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020. Η βεβαίωση εκδίδεται έγχαρτα ή ηλεκτρονικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή των προαναφερόμενων στοιχείων, κατά το οποίο χρονικό διάστημα ο δήμαρχος ελέγχει τα στοιχεία και μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης ή να την απορρίψει ηλεκτρονικά με παράθεση ειδικής αιτιολογίας, και στις δύο περιπτώσεις, σε πράξη που κοινοποιείται, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, αυθημερόν στον ενδιαφερόμενο. Μετά το πέρας της προθεσμίας του έκτου εδαφίου η βεβαίωση χορηγείται αυτόματα ηλεκτρονικά, και αν δεν είναι αυτό δυνατό, τότε χορηγείται έγχαρτα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες και κάθε αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση της παρούσας διάταξης.

²⁸ Όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

ΑΠΟΦΑΣΗ Αριθμ. 602/ 26.2.2024 (Β' 1460)

Χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις:

α. του Κανονισμού (ΕΕ) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119/1),

β. του ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),

γ. του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και ιδίως του Κεφαλαίου ΣΤ', του άρθρου 84 και της παρ. 19 του άρθρου 107,

δ. των παρ. 2 και 3 του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα» (Α' 134),

ε. την περ. 1η) της παρ 1 του άρθρου 86, και το άρθρο 279 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), όπως το τελευταίο τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 του ν. 5027/2023 (Α' 48), στ. του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206),

ζ. του άρθρου 37 του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94),

η. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση

και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), σε συνδυασμό με το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου- Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών- Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),

θ. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

ι. του π.δ. 40/2020 «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Α' 85),

ια. του π.δ. 133/2017 Οργανισμός του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης» (Α' 161),

ιβ. του π.δ. 141/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 180),

ιγ. του π.δ. 75/2011 «Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων και Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας» (Α' 182),

ιδ. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 (Α' 133).

2. Την υπό στοιχεία Υ11/7.7.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, Θεόδωρο Λιβάνιο» (Β' 4403).

3. Την υπό στοιχεία 38428 ΕΞ 2021/29-10-2021 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Κανόνες για την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών» (Β' 5231).

4. Την υπό στοιχεία 3981 ΕΞ 2020 /25-2-2020 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Παροχή Υπηρεσίας Αυθεντικοποίησης Χρηστών OAuth2.0 σε Πληροφοριακά Συστήματα τρίτων Φορέων» (Β' 762).

5. Την υπό στοιχεία 29810 ΕΞ 2020/23-10-2020 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Διαδικασία αυθεντικοποίησης υπαλλήλων του δημοσίου τομέα σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες» (Β' 4798).

6. Την υπό στοιχεία 118944 ΕΞ 2019/23-10-2019 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Λειτουργία Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Β' 3990).

7. Την υπό στοιχεία 5620 ΕΞ 2021/26-2-201 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την υποβολή αιτήσεων και την έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ) καθώς και για τη χρήση των θυρίδων

φορέων και χρηστών που τηρούνται σε αυτή» (Β' 849), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία 36126 ΕΞ 2022 απόφαση «Τροποποίηση της υπό στοιχεία 5620 ΕΞ 2021/15-9-2022 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας "Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την υποβολή αιτήσεων και την έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) καθώς και για τη χρήση των θυρίδων φορέων και χρηστών που τηρούνται σε αυτή"» (Β' 4693).

8. Την υπό στοιχεία 114801 ΕΞ 2019/15-10-2019 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Διάθεση διαδικτυακής υπηρεσίας στοιχείων φυσικών προσώπων μη φορολογικού περιεχομένου στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.)» (Β' 3833).

9. Την ανάγκη ρύθμισης των απαιτούμενων διαλειτουργικότητων και κάθε αναγκαίου τεχνικού και λεπτομερειακού θέματος για την ηλεκτρονική έκδοση της Βεβαίωσης Μόνιμης Κατοικίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) και ρύθμισης της χρήσης της ανωτέρω ψηφιακής υπηρεσίας από τους εξουσιοδοτημένους χρήστες των Δήμων και των Κοινοτήτων.

10. Το γεγονός ότι με την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση ρυθμίζει τη διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης και έκδοσης ηλεκτρονικής βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) καθώς και τη χρήση της ανωτέρω υπηρεσίας από τους εξουσιοδοτημένους χρήστες των Δήμων μέσω της εφαρμογής θυρίδων των φορέων. Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας εντάσσονται οι βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 279 του ν. 3463/2006, ως αυτό διαμορφώθηκε και ισχύει με το άρθρο 43 του ν. 5027/2023 (Α' 48).

Άρθρο 2

Ηλεκτρονική εφαρμογή για την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

1. Δημιουργείται και παρέχεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) εφαρμογή για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης για την έκδοση ηλεκτρονικής βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας («εφαρμογή»).

2. Χρήστες της εφαρμογής είναι:

1. Πολίτες που επιθυμούν να λάβουν την ως άνω βεβαίωση («αιτούντες») και έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στην Ελλάδα και

2. αρμόδιοι δημοτικοί υπάλληλοι («δημοτικοί υπάλληλοι»), που παραλαμβάνουν στη θυρίδα του οικείου Δήμου τις ηλεκτρονικές αιτήσεις των πολιτών, με σκοπό τη διεκπεραίωσή τους και την ανάρτηση των έγγραφων απαντήσεων επί των αιτήσεων με τη χρήση της εφαρμογής.

Άρθρο 3

Πρόσβαση στην εφαρμογή και ενέργειες χρηστών

1. Ο αιτών αποκτά πρόσβαση στην εφαρμογή κατόπιν αυθεντικοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 28 του ν. 4727/2020 (Α` 184) και τα δημοτικά όργανα κατόπιν αυθεντικοποίησης με τη χρήση διαπιστευτηρίων (κωδικών) δημόσιας διοίκησης.

2. Ο αιτών επιβεβαιώνει τα απαραίτητα προσωπικά στοιχεία και συμπληρώνει τα στοιχεία της διεύθυνσης κατοικίας του. Τα στοιχεία της διεύθυνσης κατοικίας αποδεικνύονται:

1. Είτε με ανάρτηση από τον αιτούντα στην εφαρμογή αντιγράφου της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) που αφορά στο φορολογικό έτος που προηγείται ή που ταυτίζεται με αυτό της ηλεκτρονικής αίτησης.

2. Είτε αυτόματα από την εφαρμογή μέσω διαλειτουργικότητας με το αντίστοιχο μητρώο Ε1 της Α.Α.Δ.Ε.

Αν, αιτιολογημένα ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να αποδείξει την μόνιμη κατοικία του, επειδή η διεύθυνση κατοικίας που αναγράφεται στο Ε1 αναφέρεται σε Δήμο διαφορετικό από αυτόν στον οποίο αιτείται την έκδοση της βεβαίωσης, τότε η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο, εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στον Δήμο, με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο (όπως λογαριασμός σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμός ύδρευσης ή φυσικού αερίου). Το αντίστοιχο δικαιολογητικό αναρτάται στην εφαρμογή. Μετά την ολοκλήρωση της ανάρτησης των κατά

περίπτωση εγγράφων, ο αιτών υποβάλλει οριστικά την αίτηση προς τον Δήμο της μόνιμης κατοικίας του.

3. Η αίτηση για την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας φέρει τα χαρακτηριστικά ασφαλείας της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4727/2020 και συγκεκριμένα:

α. Μοναδικό κωδικό αριθμό σε αλφαριθμητική μορφή και σε μορφή QR και

β. εγκεκριμένη ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Με την υποβολή της αίτησης από τον αιτούντα, αυτή αποστέλλεται ηλεκτρονικά στη θυρίδα του Δήμου που δηλώθηκε στην αίτηση και αντίγραφό της αποθηκεύεται στην προσωπική θυρίδα του αιτούντος.

5. Οι δημοτικοί υπάλληλοι παραλαμβάνουν τις ηλεκτρονικές αιτήσεις στο περιβάλλον των θυρίδων του οικείου Δήμου και τις διαχειρίζονται σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, χωρίς να απαιτούνται οι εσωτερικές διαδικασίες πρωτοκόλλησης του φορέα, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 5 της υπό στοιχεία 5620 ΕΞ 2021 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για την υποβολή αιτήσεων και την έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) καθώς και για τη χρήση των θυρίδων φορέων και χρηστών που τηρούνται σε αυτή» (Β` 849), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία 36126 ΕΞ 2022 (Β` 4693) όμοια απόφαση.

6. Ο Δήμαρχος, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 279 του ν. 3463/2006, ως αυτό διαμορφώθηκε και ισχύει με το άρθρο 43 του ν. 5027/2023 (Α` 48) ελέγχει την πλήρωση των νόμιμων όρων χορήγησης της βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας και προβαίνει στις ενέργειες της παρ. 1 του άρθρου 5.

Άρθρο 4

Στοιχεία βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

1. Τα στοιχεία των φυσικών προσώπων της περ. α` της παρ. 1β του άρθρου 17 του ν. 4987/2022 (Α` 206), που διατίθενται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) στην Κ.Ε.Δ.Ε. από την Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με την υπό στοιχεία 38428 ΕΞ 2021/29-10-2021 (Β` 5231) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας. Συγκεκριμένα, αναγράφονται τα εξής στοιχεία: επώνυμο,

όνομα, όνομα πατρός, όνομα μητρός, Α.Δ.Τ., ημερομηνία γέννησης, στοιχεία κατοικίας (οδός, αριθμός, περιοχή, δήμος). Η αναζήτηση των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην ανωτέρω βεβαίωση πραγματοποιείται με βάση τον ΑΦΜ, όπως αυτός προκύπτει από την αυθεντικοποίηση του αιτούντος στην εφαρμογή.

2. Τα στοιχεία του αρμόδιου οργάνου για την έκδοση της βεβαίωσης και συγκεκριμένα τα στοιχεία του Δήμου και του αρμόδιου δημάρχου, τα οποία αντλούνται μέσω του κόμβου Υπηρεσιών και Διαλειτουργικότητας «γονHUB» της Κ.Ε.Δ.Ε. που φιλοξενείται στο ΚΕ.Δ.

3. Μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης, με σκοπό την επαλήθευση του περιεχομένου του εγγράφου από τον λήπτη. Η επαλήθευση γίνεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 27 του ν.4727/2020.

4. Προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 άρθρο 27 του ν.4727/2020. Η ημερομηνία που αναγράφεται στην ηλεκτρονική σφραγίδα αποτελεί την ημερομηνία έκδοσης της ανωτέρω βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.

Άρθρο 5

Έκδοση ηλεκτρονικής βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας

1. Με την ολοκλήρωση των ενεργειών του άρθρου 3, εκδίδεται η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ή απορρίπτεται η χορήγησή της με παράθεση ειδικής αιτιολογίας. Και στις δύο περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, η εκδιδόμενη πράξη κοινοποιείται ηλεκτρονικά αυθημερόν στον αιτούντα μέσω της εφαρμογής των Θυρίδων των Δήμων, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας της παρ. 6 του άρθρου 3.

2. Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ή η αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης φέρει τα χαρακτηριστικά ασφαλείας της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4727/2020 και γίνεται δεκτή κατά την ηλεκτρονική διακίνηση με ισχύ πρωτοτύπου και κατά την έντυπη διακίνηση με ισχύ ακριβούς αντιγράφου, χωρίς να απαιτείται επικύρωση. Συγκεκριμένα η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας ή η αιτιολογημένη απόρριψη φέρει:

α. Μοναδικό κωδικό αριθμό σε αλφαριθμητική μορφή και σε μορφή QR και

β. εγκεκριμένη ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Αν η αποκλειστική προθεσμία της παρ. 6 του άρθρου 3, κατά την οποία ο δήμαρχος έχει τη δυνατότητα είτε να χορηγήσει είτε να απορρίψει αιτιολογημένα τη χορήγηση της βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, παρέλθει άπρακτη, η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας της παρ. 1 εκδίδεται αυτόματα ηλεκτρονικά ύστερα από νέα αυθεντικοποίηση του αιτούντος κατά το άρθρο 26 του ν.4727/2020 και σχετικό αίτημά του. Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας που εκδίδεται αναρτάται στην προσωπική του Θυρίδα.
4. Η αυτόματη ηλεκτρονική βεβαίωση μόνιμης κατοικίας της παρ. 3 εκδίδεται μόνο αν ο Δήμος κατοικίας που έχει καταχωριστεί στη σχετική αίτηση που έχει υποβάλει ο αιτών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, συμπίπτει με τον Δήμο κατοικίας που αντλείται από το φορολογικό μητρώο που διαχειρίζεται η Α.Α.Δ.Ε. Αν δεν συμπίπτουν, τότε εκδίδεται αυτόματα απορριπτική απάντηση.
5. Ο αιτών δεν επιτρέπεται να υποβάλει άλλη αίτηση για την έκδοση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας στον ίδιο ή άλλο Δήμο, πριν από τη διεκπεραίωση της αρχικής αίτησης είτε έγχαρτα από τον Δήμο, είτε αυτόματα ηλεκτρονικά.
6. Η διάρκεια ισχύος της έγχαρτης ή ηλεκτρονικής βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας είναι τριών (3) μηνών από την έκδοσή της.

Άρθρο 6

Ειδικές ρυθμίσεις για τη λειτουργία της εφαρμογής

1. Αρμόδιο για τη λειτουργία της εφαρμογής είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η εφαρμογή αναπτύσσεται από το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ Α.Ε.), σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Η εφαρμογή διαλειτουργεί μέσω του ΚΕ.Δ. με τα κατάλληλα μητρώα του δημοσίου για την άντληση στοιχείων των χρηστών, ιδίως ταυτοποίησης και διεύθυνσης κατοικίας.
3. Η διαλειτουργικότητα της παρ. 2 πραγματοποιείται σύμφωνα με το ισχύον Πλαίσιο Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την πολιτική ορθής χρήσης διαδικτυακών υπηρεσιών και τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 7

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της περ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - ΓΚΠΔ), για τους σκοπούς της λειτουργίας της εφαρμογής της παρούσας.
2. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχει την υποχρέωση λήψης και διαρκούς τήρησης των κατάλληλων και αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των διακινούμενων δεδομένων, πληροφοριών και εγγράφων και κατ' ελάχιστον, της καταγραφής και παρακολούθησης των προσβάσεων, της διασφάλισης ιχνηλασιμότητας και της προστασίας των διακινούμενων δεδομένων από κάθε παραβίαση, καθώς και από σκόπιμη ή τυχαία απειλή.

Άρθρο 8

Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2024

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

